

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/165/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1413220729
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1413220729.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: E. V., X.. XX. XX. XXXX, L. E. Y. Č.. XX, E. Y., J. L.: G. N.. Č.. X, L., C. na G.: R., G. M. Č.. XX, L., proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova ul. č. 25, Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 05. februára 2016, č. k. 24C/383/2013 - 110, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 20. 06. 2007, ktorá bola súčasťou Zmluvy o úvere Č.. XXXXXXXX zo dňa 20. 06. 2007 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom do právoplatného skončenia vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy s tým, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 74, ods. 1, § 74 ods. 2 veta prvá, § 75 ods. 6, § 76 ods. 1 písm. e), f), § 76 ods. 2 O. s. p. a vecne tým, že existuje nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, nakoľko nenariadením predbežného opatrenia by dochádzalo k ďalším neoprávneným zrážkam zo mzdy navrhovateľa vo výške 331, 93 eur mesačne, čo predstavuje výrazný a neoprávnený zásah do jeho práv. Uviedol, že sa stotožnil s tvrdením navrhovateľa, že existuje dôvodná obava, že výkon rozhodnutia po právoplatnom rozhodnutí odvolacieho súdu vo veci samej bude ohrozený, z dôvodu nespočetných už právoplatných rozhodnutí súdov o povinnosti vrátiť dlžné sumy účastníkom v spotrebiteľských zmluvách uzavretých s odporcom. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ sa vo veci samej domáha určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ktorú s odporcom dňa 20. 06. 2007 uzavrel a vydania bezdôvodného obohatenia, nakoľko existuje množstvo právoplatných a vykonateľných rozhodnutí súdov o povinnosti odporcu vrátiť dlžné sumy účastníkom v spotrebiteľských zmluvách, ktoré s ním uzavreli. Uviedol, že navrhovateľ ako dlžník uzavrel s odporcom ako veriteľom dňa 20. 06. 2007 Zmluvu o úvere Č.. XXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 3.319,39 eur (100.000,- Sk) veriteľom, ktoré sa navrhovateľ zaviazal splácať v dvanástich pravidelných mesačných splátkach po 497,90 eur (15.000,- Sk) a zároveň uzavreli dňa 20. 06. 2007 Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov na uspokojenie pohľadávky veriteľa vykonávaním pravidelných mesačných zrážok vo výške 331,93 eur (10.000,- Sk) zo mzdy navrhovateľa prostredníctvom jeho zamestnávateľa. Poukázal na skutočnosť, že rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 06. 11. 2008, sp. zn. SR 10385/08 zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., IČO: 35 922 761, Bratislava, bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť odporcovi istinu vo výške 3.611,53 eur (108.800,96,- Sk), úrok z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 3.601,57 eur (108.500,90,- Sk) od 19. 05. 2008 do zaplataenia a trovy konania vo výške 627,28 eur (18.897,44,- Sk) s tým, že uznesením Okresného súdu Partizánske zo dňa 05. 12. 2011, sp. zn. 6Er/63/2009 - 24 (správne číslo konania, pozn. odvolacieho súdu) v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 19. 03. 2012, sp. zn. CoE/75/2012 - 39 (správne číslo konania, pozn. odvolacieho súdu), bolo zastavené exekučné konanie oprávneného

- odporcu voči povinnému - navrhovateľovi z dôvodu absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve zo dňa 20. 06. 2007, uzavretej medzi účastníkmi konania s tým, že odporca vyzval navrhovateľa výzvou zo dňa 12. 09. 2013 na úhradu sumy 16.823,52 eur (506.825,36,- Sk), pozostávajúcej z úrokov z omeškania a náhrady ďalších nákladov do siedmich dní od jej doručenia z dôvodu omeškania so zaplatením istiny úveru, ktorú zaplatil dňa 10. 09. 2013 spolu s poplatkom v sume 6.174,07 eur (186.000,03,- Sk) v zmysle Zmluvy o úvere Č.. XXXXXXXX zo dňa 20. 06. 2007, pričom zamestnávateľ navrhovateľa vykonával aj naďalej zrážky z jeho mzdy podľa Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej medzi účastníkmi dňa 20. 06. 2007 na uspokojenie pohľadávky odporcu aj napriek tomu, že mu bolo doručené právoplatné uznesenie o zastavení exekúcie a za obdobie od septembra 2012 do decembra 2014 zrealizoval navrhovateľovi zrážky zo mzdy vo výške 3.164,85 eur. Uviedol, že v rozsudku zo dňa 16. 04. 2015, sp. zn. 24C/383/2013, ktorým návrh navrhovateľa na určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zamietol a zároveň uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 4.613,13 eur titulom bezdôvodného obohatenia dospel k záveru, že úverové zmluvné podmienky uvedené v Zmluve o úvere Č.. XXXXXXXX zo dňa 20. 06. 2006 (správne 20. 06. 2007, pozn. odvolacieho súdu), ktorých súčasťou je Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov (bod 5. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru), vzhľadom na ich formulárové znenie, nemajú charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, ktorých znenie by mohol navrhovateľ ovplyvniť (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a preto tieto ustanovenia, vrátane Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nesmú obsahovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktoré však Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nespĺňa. Súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v súlade s ust. § 70 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení, nie je výška dohodnutej zrážky podľa Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov vyššia, ako by bola pri výkone rozhodnutia, takže neplatná nie je, resp. neprijateľná, neprieči sa dobrým mravom a svojim účelom, resp. obsahom neodporuje platnej a účinnej zákonnej úprave (§ 53 ods. 1, 4, resp. § 551 Občianskeho zákonníka), keďže obsahuje všetky náležitosti podľa právnej úpravy účinnej v dobe jej uzavretia, avšak v danom prípade nebankový subjekt poskytol navrhovateľovi úver vo výške 3.319,39 eur (100.000,- Sk) za poplatok vo výške 2.854,67 eur (86.000,- Sk), teda v prepočte na ročné vyjadrenie ceny úveru per annum, ide o úver za cenu 86 %, a zároveň poukázal na rozhodnutie NS ČR 21 Cdo 1484/04, z ktorého vyplýva, že civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi, pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. Poukázal na skutočnosť, že z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľa zo dňa 06. 02. 2015 mal preukázané, že výška zrazených zrážok zo mzdy pre odporcu ku dňu 10. 12. 2014 predstavovala sumu 7.932,52 eur, keď odporca poskytol navrhovateľovi úver vo výške 3.319,39 eur a rozdiel, ktorý je povinný odporca vrátiť navrhovateľovi titulom bezdôvodného obohatenia predstavuje sumu 4.613,13 eur, takže nenariadením predbežného opatrenia by dochádzalo zo strany zamestnávateľa navrhovateľa k ďalším neoprávneným zrážkam zo mzdy vo výške 331,93 eur mesačne, pričom ide o výrazný a nedôvodný zásah do práv navrhovateľa, nakoľko po zaplatení uvedenej sumy zostáva navrhovateľovi mesačne na živobytie iba 300 eur. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 145 O. s. p. a vecne tým, že o náhrade trov konania rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej, keď tým, že vyhovel návrhu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia, nemožno ešte túto skutočnosť považovať za úspech a priznať navrhovateľovi za túto časť konania trovy z dôvodu, že predbežné opatrenie má len dočasný charakter a pri jeho nariadení sa vychádza iba zo skutočností, ktoré sú osvedčené, nie dokázané. Uviedol, že v prípade, ak sa účastníkovi konania prizná náhrada trov konania podľa ust. § 142, § 143 O. s. p., prizná sa mu aj náhrada trov predbežného opatrenia, a preto je pre priznanie nároku na náhradu trov predbežného opatrenia irelevantné v prospech koho bolo predbežné opatrenie nariadené, nakoľko, ak bolo napríklad návrhu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia vyhovené a vo veci samej by mal úspech odporca a bola mu priznaná náhrada trov konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p., súčasťou tejto náhrady by boli aj náklady odporcu, ktoré mu vznikli v konaní o predbežnom opatrení.

Proti tomuto uzneseniu podal odporca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že neboli naplnené predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko navrhovateľ nepreukázal z čoho svoj nárok o nariadenie predbežného opatrenia vyvodzuje, ani existenciu hrozacej ujmy, t. j., že by mu bez nariadenia predbežného opatrenia mohla vzniknúť závažná a neodstrániteľná ujma, a taktiež nedeklaroval opodstatnenie nároku vo veci samej a navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť. Uviedol, že písomná Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ktorú s navrhovateľom uzavrel je platná, pretože bola uzavretá podľa § 551 Občianskeho zákonníka ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy

o spotrebiteľskom úvere a spĺňa všetky ustanovenia o právnych úkonoch podľa § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď obsahuje súhlas dlžníka s tým, aby sa mu vykonávali zrážky zo mzdy a boli poukazované na účet veriteľa, pričom neboli dohodnuté vo výške odporujúcej ust. § 551 Občianskeho zákonníka, dohoda sa nachádza na samostatnom dokumente, ktorý predstavuje len jeden zo zabezpečovacích inštitútov, ktorým si veriteľ zabezpečuje splnenie svojej pohľadávky a navrhovateľ mal možnosť si uvedenú dohodu preštudovať a až následne potvrdiť jej prijatie vlastnoručným podpisom. Namietol, že nerealizovaním Dohody o zrážkach zo mzdy, by navrhovateľovi vznikla závažnejšia ujma, ako jej realizovaním, nakoľko jeho záväzok by bol vyšší, ako pri pravidelnom vykonávaní zrážok z jeho mzdy.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedol, že napriek tomu, že súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie vzhľadom k preukázanej existencii nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, keď konštatoval, že išlo o civilnoprávnu úžeru, jeho zamestnávateľ aj naďalej vykonáva pravidelne mesačné zrážky z jeho mzdy, a preto navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne, nakoľko odporca neuviedol žiadne námietky, ktoré by mohli spochybňovať správnosť napadnutého uznesenia. Uviedol, že osvedčenie jeho nároku je nesporné, keďže súd prvého stupňa výrokom rozsudku zo dňa 16. apríla 2015, sp. zn. 24C/383/2013 rozhodol o uložení povinnosti odporcovi zaplatiť mu sumu 4.613,13 eur titulom bezdôvodného obohatenia, pretože dlžnú sumu už odporcovi mnohonásobne uhradil a súčet zrážok zo mzdy ku dňu 10. 12. 2014 predstavoval navýšenie dlžnej sumy o 86 %, čo považoval prvostupňový súd za úžeru a vykonávanie zrážok zo mzdy tak predstavuje neoprávnený zásah do jeho majetku pri veľmi vysokej sume zrazených zrážok vo výške 331,93 eur mesačne, ako aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej závažnej ujmy, pretože v prejednávanej veci zároveň existuje dôvodná obava, že výkon rozhodnutia bude ohrozený a je verejne známe, že odporca vystupuje vo viacerých konaniach, v ktorých už bolo súdmi rozhodnuté tak, že zmluvy, ktoré uzatváral so spotrebiteľmi sú neplatné a z tohto dôvodu musí vrátiť dlžné sumy a nahradiť trovy konania, keď niektoré rozhodnutia súdov sú právoplatné a vykonateľné. Uviedol, že má opodstatnenú obavu, že do rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej, nebude odporca schopný uhradiť uloženú povinnosť vrátenia dlžnej sumy, na ktorú bol zaviazaný uvedeným rozsudkom. Poukázal na článok 6 smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS zo dňa 22. 12. 1986 o aproximácii zákonov a iných predpisov a správnych opatrení členských štátov.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne a odvolaniu odporcu nie je možné priznať úspech.

Predbežným opatrením môže súd pred začatím konania (§ 74 ods. 1 O. s. p.), ako i po začatí konania (§ 102 ods. 1 O. s. p.), dočasne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné a účelné alebo ak je tu obava, že by budúci výkon rozhodnutia bol ohrozený, t. j., že by sa kvalitatívne alebo kvantitatívne zmenila majetková podstata budúceho povinného.

Podmienky nariadenia predbežného opatrenia po začatí konania sú v zásade totožné s podmienkami, ktoré zákon stanovuje pre nariadenie predbežného opatrenia pred začatím konania.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Nariadenie predbežného opatrenia má charakter provizórneho riešenia vzťahov medzi účastníkmi konania a preto vyžaduje preukázanie a osvedčenie existencie hmotnoprávneho nároku (pomery, vzťahy) medzi účastníkmi, ohľadne ktorého majú byť dočasne upravené pomery účastníkov, ako aj preukázanie naliehavej potreby úpravy právnych pomerov do rozhodnutia vo veci samej, keďže dočasná úprava je odôvodnená iba vtedy, ak existuje dôvodná obava, že jej nenariadením sa podstatne zhorší právne postavenie navrhovateľa v spore. Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti predbežného opatrenia je tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť dočasnej úpravy právnych vzťahov medzi nimi. Predbežné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho vydaní a má preto výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý v naliehavých prípadoch môže zamedziť aj vzniku škody alebo inej ujmy a ak k nej došlo, predbežným opatrením je možné zabrániť jej rozširovaniu. Nariadenie predbežného opatrenia vo všeobecnosti teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie

pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy a podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov by bolo právo niektorého z účastníkov ohrozené. V každom prípade je však potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy.

Osvedčenie, ako správne uviedol súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť, nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

V konaní o nariadenie predbežného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v činnosti súdu pred začatím konania, a pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia výlučne na navrhovateľovi s tým, že smeruje k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávných skutočností, ktorých pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe, naliehavosti, primeranosti) nariadenia predbežného opatrenia. Unesenie dôkazného bremena v tomto konaní teda predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu aspoň navrhol dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený predbežným opatrením, ako i dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Súd prvého stupňa zároveň správne uviedol, že súd nemôže nariadiť predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa v merite veci, v ktorej sa navrhovateľ domáhal určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej dňa 20. 06. 2007 medzi ním ako dlžníkom a odporcom ako veriteľom, rozhodol rozsudkom zo dňa 16. apríla 2015, č. k. 24C/383/2013 - 69 tak, že návrh navrhovateľa zamietol a odporcovi uložil povinnosť vydať navrhovateľovi bezdôvodné obohatenie v sume 4.613,13 eur, proti ktorému podal odporca odvolanie a navrhovateľ dňa 10. 12. 2015, t. j. po rozhodnutí prvostupňového súdu vo veci samej, sa návrhom domáhal nariadenia predbežného opatrenia, nakoľko jeho zamestnávateľ mu v súlade s uzavretou Dohodou vykonáva zrážky zo mzdy od septembra 2012 a doposiaľ mu zo mzdy zrazil sumu 7.932,52 eur.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa uvedeným v odôvodnení napadnutého uznesenia, že navrhovateľ v konaní o nariadenie predbežného opatrenia jednoznačne osvedčil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ako aj potrebu dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania a zároveň naliehavú potrebu riešenia vznikutej situácie, keď je nesporné, že nenariadením navrhovaného predbežného opatrenia by zamestnávateľ nesporne v zrážkach zo mzdy navrhovateľa pokračoval, čím sa zvyšuje hrozba škody na jeho majetku a právach, a preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách konania o nariadenie predbežného opatrenia súd prvého stupňa rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia o veci samej (§ 145 v spojení s § 224 ods. 4 O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.